

Vlaams
Parlement

stuk **1494** (2011-2012) – Nr. 1
ingediend op 16 februari 2012 (2011-2012)

Voorstel van decreet

van de heren Wilfried Vandaele, Lode Ceyssens, Bart Martens
en Robrecht Bothuyne en de dames Tine Eerlingen, Tinne Rombouts
en Michèle Hostekint

houdende wijziging van diverse bepalingen
van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening
en wijziging van de regelgeving wat de opheffing
van het agentschap Ruimtelijke Ordening betreft

TOELICHTING

1. Algemene toelichting

Door middel van dit voorstel van decreet wordt een aantal wijzigingen aangebracht aan de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) en aan enkele andere decreten:

- 1° aanpassingen als gevolg van de opheffing van het agentschap Ruimtelijke Ordening. Met drie besluiten van 9 september 2011 heeft de Vlaamse Regering het agentschap Ruimtelijke Ordening met ingang vanaf 1 oktober 2011 opgeheven en de taken van dat agentschap geïntegreerd in het Departement RWO (Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed). Alle uitvoeringsbesluiten waarin nog werd verwezen naar het agentschap Ruimtelijke Ordening, werden eveneens aangepast. Met het voorliggende voorstel van decreet worden ook de vigerende decreten in overeenstemming gebracht met deze gewijzigde realiteit;
- 2° wijziging van de procedure bij gelijktijdige opmaak van een provinciaal RUP (ruimtelijk uitvoeringsplan) en een onteigeningsplan. Dat maakt het voor de Vlaamse Regering mogelijk de afgifte van alle onteigeningsmachtigingen in handen van de minister bevoegd voor binnenlands bestuur te leggen, en zodoende een ‘eenloketfunctie’ te organiseren;
- 3° een interpretatieve bepaling in verband met de verkavelingsvergunningsplicht;
- 4° een toevoeging van de algemene plannen van aanleg aan artikel 4.4.1, VCRO;
- 5° het in havengebied toestaan van het tijdelijk gebruik ten behoeve van lawaaisporten, op gronden waarvan de bedrijfsbestemming nog niet is gerealiseerd;
- 6° een aanpassing van de afwerkingsregel;
- 7° een aanpassing van de afwijkingsregeling voor handelingen van algemeen belang;
- 8° een verduidelijking van de gevolgen van de beroepsbeslissing van de Vlaamse Regering inzake planologische attesten;
- 9° een aanpassing van artikel 6.1.41, VCRO inzake de herstelmaatregelen en een verruiming van het toepassingsgebied van de minnelijke schikking;
- 10° een validatieregeling voor ruimtelijke uitvoeringsplannen waarvoor een plan-MER werd opgemaakt volgens de regels van het zogenaamde ‘integratiespoor’.

2. Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten

Artikel 2

Gelet op de samenvoeging van het agentschap Ruimtelijke Ordening en het Departement RWO, wordt in artikel 5, §2, van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten verduidelijkt dat de ontwerpen van lijst van voor bescherming vatbare monumenten en stads- en dorpsgezichten enkel nog aan het departement moeten worden voorgelegd voor advies (daarnaast uiteraard ook nog aan de betrokken gemeenten en provincies).

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van het Bosdecreet van 13 juni 1990

Artikel 3 en 4

Gelet op de samenvoeging van het agentschap Ruimtelijke Ordening en het Departement RWO, worden de verwijzingen in het Bosdecreet naar “het agentschap” vervangen door “het Departement RWO”.

Hoofdstuk 4. Wijzigingen van het decreet van 19 april 1995 houdende maatregelen ter bestrijding en voorkoming van leegstand en verwaarlozing van bedrijfsruimten

Artikel 5 tot en met 13

Gelet op de samenvoeging van het agentschap Ruimtelijke Ordening en het Departement RWO, worden ook in het decreet van 19 april 1995 houdende maatregelen ter bestrijding en voorkoming van leegstand en verwaarlozing van bedrijfsruimten de verwijzingen naar “het agentschap” vervangen door “het Departement RWO”.

Hoofdstuk 5. Wijzigingen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening

Artikel 14

In artikel 1.1.2, 2°, van de VCRO wordt de definitie van het “agentschap” opgeheven. De definitie van het “departement” wordt aangepast aangezien intussen zowel de beleids-ondersteunende opdrachten inzake ruimtelijke ordening als de taken van beleidsuitvoering inzake lokale ruimtelijke ordening door de Vlaamse Regering aan het Departement Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed (Departement RWO) werden toevertrouwd.

Artikel 15, 17, 2°, 18 en 19

Het huidige artikel 2.4.4, §2, eerste lid, van de VCRO bepaalt dat het onteigeningsplan dat gelijktijdig met het ruimtelijk uitvoeringsplan wordt opgemaakt, dezelfde procedure doorloopt voor het opmaken van dat ruimtelijk uitvoeringsplan. Het onteigeningsplan dat gelijktijdig met het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan is opgemaakt, wordt aan de Vlaamse Regering voorgelegd nadat de deputatie dat uitvoeringsplan heeft goedgekeurd. De Vlaamse Regering beslist dan over de goedkeuring van het onteigeningsplan en het verlenen van de onteigeningsmachtiging. Op grond van artikel 7.4.9, eerste lid, van de VCRO is die bepaling ook van toepassing op onteigeningsplannen die worden opgemaakt voor het verwezenlijken van plannen van aanleg.

Zoals het Hof van Cassatie in drie arresten van 21 juni 2010 heeft bevestigd, moet deze procedureregeling worden gelezen als een wettelijke uitzondering op de principiële bevoegdheid van de minister bevoegd voor binnenlands bestuur voor het verlenen van de onteigeningsmachtigingen aan ondergeschikte besturen. Indien het BPA (bijzonder plan van aanleg) en het onteigeningsplan gelijktijdig worden opgemaakt, is de minister bevoegd voor ruimtelijke ordening bevoegd voor het verlenen van de onteigeningsmachtiging.

Hetzelfde geldt bij een gelijktijdige opmaak van het provinciaal RUP en het onteigeningsplan. De Vlaamse Regering beslist over de goedkeuring van het provinciaal RUP. Die bevoegdheid heeft de Vlaamse Regering gedelegeerd aan de minister bevoegd voor ruimtelijke ordening. Ook hier volgt door de procedurele koppeling van opmaak de delegatie voor het verlenen van de onteigeningsmachtiging de delegatie voor het goedkeuren van het provinciaal RUP: de minister bevoegd voor ruimtelijke ordening beslist dus over het verlenen van de onteigeningsmachtiging.

Indien het onteigeningsplan na het provinciaal RUP, het gemeentelijk RUP of het BPA wordt opgemaakt, is de normale regel van toepassing. De bevoegdheid voor het verlenen van de onteigeningsmachtiging ligt in handen van de minister bevoegd voor binnenlands bestuur.

In de huidige stand van de regelgeving ligt de bevoegdheid voor de afgifte van de onteigeningsmachtiging aan ondergeschikte besturen bijgevolg in twee gevallen in handen van de minister bevoegd voor ruimtelijke ordening: bij gelijktijdige opmaak van het provinciaal RUP en het onteigeningsplan, en van het BPA en het onteigeningsplan. Wat het laatste geval betreft, moet wel worden opgemerkt dat het om een uitdovende regeling gaat: artikel 7.4.4, §2, eerste lid, van de VCRO bepaalt dat na 31 december 2011 gemeenteraden geen bijzondere plannen van aanleg en bijhorende onteigeningsplannen meer kunnen vaststellen.

Om het de Vlaamse Regering mogelijk te maken de afgifte van alle onteigeningsmachtigingen in handen van de minister bevoegd voor binnenlands bestuur te leggen, en zodoende een ‘eenloketfunctie’ te organiseren, moet de procedurele regeling van gelijktijdige opmaak van het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan (of het BPA) en het onteigeningsplan worden herschreven. Het opzet van de ontwerp-artikelen is te komen tot een regeling die niet langer kan worden begrepen als een wettelijke uitzondering op de principiële bevoegdheid van de minister bevoegd voor binnenlands bestuur voor het verlenen van onteigeningsmachtigingen. De delegatie door de Vlaamse Regering op het vlak van de afgifte van onteigeningsmachtigingen zal dan ten volle kunnen spelen.

Om dat opzet te realiseren, volstaat het de procedure van gelijktijdige opmaak van het provinciaal RUP en het onteigeningsplan te laten stoppen bij de definitieve vaststelling van het RUP door de provincieraad. Uiteraard blijft de Vlaamse Regering vervolgens bevoegd voor zowel de goedkeuring van het provinciaal RUP als voor de goedkeuring van het onteigeningsplan en de afgifte van de onteigeningsmachtiging. Maar omdat de procedure van gelijktijdige opmaak ophoudt bij de definitieve vaststelling van het provinciaal RUP, volgt de delegatie van bevoegdheid voor de afgifte van de onteigeningsmachtiging niet langer de delegatie van bevoegdheid voor het goedkeuren van het provinciaal RUP. Anders gezegd, de beslissing over de goedkeuring van het onteigeningsplan en de afgifte van de onteigeningsmachtiging wordt uit de geïntegreerde procedure van opmaak gelicht.

De regeling die thans geldt voor de gelijktijdige opmaak van het gemeentelijk RUP en het onteigeningsplan, wordt bijgevolg eenvoudig uitgebreid tot de gelijktijdige opmaak van het provinciaal RUP en het onteigeningsplan. Op grond van de overgangsbepaling van artikel 7.4.9 van de VCRO zal die regeling ook gelden voor het onteigeningsplan dat gelijktijdig met het BPA wordt opgemaakt. Dat heeft nog maar een gering belang, aangezien zoals gezegd de opmaak van bijzondere plannen van aanleg uitdovend is.

In artikel 2.2.11, §3, tweede lid, artikel 2.2.15, §3, tweede lid, en artikel 2.2.17, §2, eerste lid, van de VCRO is nog sprake van het onteigeningsplan in de fase van goedkeuring van het provinciaal of gemeentelijk RUP. Omdat de beslissing over het onteigeningsplan en de afgifte van de onteigeningsmachtiging wordt onttrokken aan de geïntegreerde procedure van opmaak, zijn die verwijzingen achterhaald en worden ze geschrapt. Gelet op de afzonderlijke beslissing van de Vlaamse Regering (Binnenlands Bestuur) over het onteigeningsplan en de onteigeningsmachtiging, wordt het onteigeningsplan uiteraard nooit (stilzwijgend) geacht goedgekeurd te zijn overeenkomstig bovengenoemde artikelen van de VCRO.

Artikel 16 en 17, 1°

Gelet op de samenvoeging van het agentschap Ruimtelijke Ordening en het Departement RWO, worden de woorden “het agentschap” vervangen door de woorden “het departement”.

Artikel 20

Overeenkomstig artikel 4.2.15, §1, van de VCRO mag niemand zonder voorafgaande verkavelingsvergunning een stuk grond verkavelen voor woningbouw of voor het opstellen van vaste of verplaatsbare constructies die voor bewoning kunnen worden gebruikt.

Artikel 4.1.1, 14°, van de VCRO definieert het begrip ‘verkavelen’ verder als volgt: “een grond vrijwillig verdelen in twee of meer kavels om ten minste één van deze kavels te verkopen of te verhuren voor méér dan negen jaar, om er een recht van erfpacht of opstal op te vestigen, of om één van deze overdrachtsvormen aan te bieden, zelfs onder opschortende voorwaarde, zulks met het oog op woningbouw of de oprichting van constructies;”.

Een verkavelingsvergunning heeft van meet af aan, sedert de Stedenbouwwet van 29 maart 1962, een dubbel doel nagestreefd, met name enerzijds aan de koper van een kavel de verzekering geven dat die ook daadwerkelijk voor bebouwing in aanmerking komt, en anderzijds stedenbouwkundige voorschriften opleggen die voor het betrokken perceel de goede plaatselijke ordening moeten garanderen en die in beginsel op elk lot van de verkavelingsvergunning van toepassing zijn.

De Raad van State heeft, in overeenstemming met de bedoeling van de decreetgever, in het verleden steeds geoordeeld dat er geen verkavelingsvergunning vereist is indien de eigenaar zelf een of meerdere woningen wenst op te richten op zijn grond met het oog op de verkoop van deze woningen na hun realisatie. De verkoop heeft in dat geval immers betrekking op woningen en niet op onbebouwde kavels bestemd voor woningbouw¹. Groepswoningbouwprojecten vallen met andere woorden niet onder de verkavelingsvergunningsplicht.

Deze ‘traditionele’ rechtspraak van de Raad van State, die ook door de rechtsleer wordt aanvaard, is volledig in overeenstemming met de oorspronkelijke bedoeling van de wetgever. Een verkavelingsvergunning vereisen voor een project van groepswoningbouw zou overbodig zijn. De dubbele finaliteit van een verkavelingsvergunning wordt namelijk ook gerealiseerd door middel van een stedenbouwkundige vergunning voor een groepswoningbouwproject, aangezien die stedenbouwkundige vergunning zowel bouwzekerheid biedt als een gedetailleerde plaatselijke ordening vastlegt.

In een aantal recente arresten² lijkt de Raad van State echter te stellen dat een stedenbouwkundige vergunning voor het oprichten van meerdere woningen op verschillende kavels niet mogelijk is zonder voorafgaande verkavelingsvergunning, indien duidelijk de bedoeling voorligt om de kavels naderhand te verkopen, te verhuren voor meer dan negen jaar of er een erfpacht of opstalrecht op te vestigen.

In deze arresten valt een gelijkende overweging te herkennen: “In tegenstelling tot wat de verzerende partijen en de tussenkomende partijen voorhouden, kan uit artikel 101, §1, DRO op het eerste gezicht niet worden afgeleid dat een voorafgaande verkavelingsvergunning niet vereist zou zijn indien op een grond eerst één of meer gebouwen worden opgericht op kavels, waarbij het de bedoeling is deze in kavels te verhuren voor meer dan negen jaar of er een erfpacht of opstalrecht te vestigen. Er anders over oordelen lijkt afbreuk te doen aan de doelstelling van deze decretale bepaling. Het feit dat het perceel onverdeelde medeëigendom blijft van de kopers van de woningen doet hieraan geen afbreuk, aangezien verkopen slechts één van de gevallen is waarvoor een verkavelingsvergunning is vereist.

¹ R.v.St., Waterloo, nr. 23.335, 11 mei 1984; R.v.St., Kremer-Wasmuht, nr. 66.863, 18 juni 1997; R.v.St., Beeckmans en Cosemans, nr. 163.246, 5 oktober 2006; R.v.St., Bougeois e.a., nr. 189.815, 27 januari 2009.

² R.v.St., Bruynooghe en Casteleyn, nr. 197.847, 16 november 2009; R.v.St., Matthyssen en Van deun, nr. 197.931, 17 november 2009; R.v.St., Malle, nr. 215.001, 8 september 2011.

Bovendien kan uit de woorden “of één van deze overdrachtsvormen aan te bieden, zelfs onder opschortende voorwaarde, voor woningbouw” op het eerste gezicht worden afgeleid dat ook de duidelijk vastgestelde intentie om over te gaan tot de verkoop, de verhuur voor meer dan negen jaar, of de vestiging van een erfpacht of opstalrecht, voor kavels van een grond, ook indien de woningbouw nog niet gerealiseerd is, een “voorafgaande verkavelingsvergunning” vereist. Een vergunningverlenende overheid die een bouwaanvraag moet beoordelen waaruit duidelijk kan worden opgemaakt dat aldus een voorafgaande verkavelingsvergunning is vereist, en desalniettemin een bouwvergunning aflevert, lijkt de aangehaalde decretale bepaling te miskennen.”.

Deze recente arresten zijn in strijd met het voormelde gegeven dat de vergunningsplicht tot verkavelen steeds zo geïnterpreteerd werd dat het moest gaan om onbebouwde kavels die op de woningmarkt worden aangeboden. Dat gold, en geldt, zowel onder de vroegere decretale bepalingen als onder de vandaag geldende bepaling in de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening. Een groepswoningbouwproject kan met een stedenbouwkundige vergunning vergund worden, met dien verstande dat afzonderlijke loten pas vervreemd kunnen worden wanneer ze bebouwd zijn. In het andere geval had men van bij aanvang een verkavelingsvergunning moeten aanvragen om onbebouwde loten te kunnen verkopen. De vraag die daarbij nog kan gesteld worden, is vanaf wanneer een lot als ‘bebouwd’ moet beschouwd worden. Het standpunt daaromtrent is dat het lot bebouwd is van zodra de stedenbouwkundige vergunning voor het gebouw niet meer kan vervallen, met andere woorden van zodra het gebouw winddicht is.

Bij dergelijke projecten zijn er bijgevolg twee opties:

- ofwel bebouwt men de loten en verkoopt men ze nadien afzonderlijk; dat houdt een verdeling in, waarbij artikel 5.2.2 van de VCRO gerespecteerd moet worden;
- ofwel verkoopt men de loten onbebouwd; in dat geval is bijgevolg een verkavelingsvergunning nodig en kan de verkoop enkel gebeuren op voorwaarde van het verlijden van een verkavelingsakte overeenkomstig artikel 4.2.16 van de VCRO.

In de tweede zin van onderhavige interpretatieve bepaling wordt uitdrukkelijk opgenomen dat een voorafgaande verkavelingsvergunning niet vereist is indien op de kavels eerst een of meer gebouwen worden “opgericht”, vooraleer de kavels door middel van een van de genoemde overdrachtsvormen worden aangeboden. Met de term ‘opgericht’ wordt bedoeld dat de gebouwen winddicht zijn, zodat de stedenbouwkundige vergunning niet meer kan vervallen (cf. artikel 4.6.2, §1, van de VCRO).

Er werd bijgevolg altijd geïnterpreteerd dat een voorafgaande verkavelingsvergunning niet nodig is, indien verschillende woningen gezamenlijk door middel van een stedenbouwkundige vergunning worden vergund en gebouwd, om ze nadien, nadat de gebouwen zijn opgericht, te verkopen. De hierboven vermelde recente rechtspraak houdt een verstringing in en beantwoordt niet aan de ratio legis van de verkavelingsvergunningsplicht. De voornaamste bedoeling van een verkavelingsvergunning is immers om kandidaat-kopers van onbebouwde kavels zekerheid te verlenen omtrent de bebouwbaarheid van de kavel. Dat is niet meer nodig indien de koper een bebouwde kavel koopt met daarop een woning waarvoor een stedenbouwkundige vergunning werd verleend. Daarnaast bevat een stedenbouwkundige vergunning uiteraard eveneens gedetailleerde voorschriften die de goede plaatselijke ordening garanderen.

Door middel van onderhavige ‘interpretatieve’ bepaling worden artikel 4.1.1, 14°, en 4.2.15, §1, eerste lid, van de VCRO uitgelegd in overeenstemming met de oorspronkelijke bedoeling van de wetgever. Deze bepaling voegt op deze wijze geen nieuwe regel aan de rechtsorde toe. De genoemde artikelen worden geacht steeds op de door deze bepaling aangewezen wijze te zijn ingevuld.

Artikel 21

Gelet op de samenvoeging van het agentschap Ruimtelijke Ordening en het Departement RWO, worden de woorden “het agentschap” vervangen door de woorden “het departement”.

Artikel 22

Artikel 4.4.1, §3, eerste lid, van de VCRO bevat het principe dat onderhoudswerken aan een hoofdzakelijk vergunde constructie en handelingen die vrijgesteld zijn van de vergunningsplicht niet beschouwd worden als strijdig met voorschriften van het gewestplan, of van gewestelijke of provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen.

Het tweede lid van artikel 4.4.1, §3, van de VCRO stelt verder dat de gemeenteraad in een gemeentelijke stedenbouwkundige verordening de lijst kan vaststellen van de bijzondere plannen van aanleg, gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen en verkavelingsvergunningen waarbinnen bovengenoemde onderhoudswerken en handelingen die vrijgesteld zijn van de vergunningsplicht, niet beschouwd worden als strijdig met de voorschriften.

De algemene plannen van aanleg werden ten onrechte niet opgenomen in de regeling van artikel 4.4.1, §3. Om dat recht te zetten, worden in het eerste lid van artikel 4.4.1, §3, de algemene plannen van aanleg toegevoegd.

Een algemeen plan van aanleg lijkt op het vlak van de detailleringsgraad meer op een gewestplan dan op een bijzonder plan van aanleg of een verkavelingsvergunning. Daarom worden de algemene plannen van aanleg toegevoegd in het eerste lid van artikel 4.4.1, §3, van de VCRO en niet in het tweede lid.

Artikel 23

Gelet op de samenvoeging van het agentschap Ruimtelijke Ordening en het Departement RWO, worden de woorden “het agentschap” vervangen door de woorden “het departement”.

Artikel 24

Artikel 4.4.3 van de VCRO voorziet in de zogenaamde ‘afwerkingsregel’, die het onder strikte voorwaarden mogelijk maakt om een woning te bouwen tegen een wachtgevel op een perceel dat niet voor woningbouw is bestemd. Dat artikel maakt het onder welomschreven voorwaarden mogelijk om af te wijken van de geldende stedenbouwkundige voorschriften en moet bijgevolg strikt worden geïnterpreteerd.

Een van de voorwaarden die vervat zijn in artikel 4.4.3. houdt in dat het perceel waarop de nieuwe woning opgericht wordt, een oppervlakte heeft van ten hoogste 650 m².

In de praktijk is gebleken dat eigenaars naar manieren zoeken om grotere percelen te splitsen, zodat een perceel van 650 m² wordt verkregen, waar ook niets op tegen is. Artikel 4.4.3 bevat immers voldoende garanties om te voorkomen dat de afwerkingsregel meermaals na elkaar zou worden toegepast. Er kan onder meer verwezen worden naar de voorwaarde dat de nieuwe woning van het driegeveltype moet zijn (behalve bij gesloten bebouwing tussen twee wachtgevels) en naar de voorwaarde dat de afwerkingsregel enkel kan worden toegepast bij wachtmuren die al bestonden op 1 september 2009.

In de oorspronkelijke memorie van toelichting bij artikel 4.4.3 werd trouwens uitdrukkelijk aangegeven dat voor grotere percelen eerst een verkavelingsvergunning zou kunnen worden aangevraagd.

De huidige tekst van artikel 4.4.3 maakt het echter niet mogelijk om een groter perceel door middel van een verkavelingsvergunning, zoals in de memorie van toelichting wordt gesuggereerd, op te delen. Het gaat hier immers per definitie over percelen die niet voor woningbouw bestemd zijn. De huidige tekst van artikel 4.4.3 van de VCRO staat enkel toe dat, in afwijking van de stedenbouwkundige voorschriften, een stedenbouwkundige vergunning wordt afgegeven voor de toepassing van de afwerkingsregel en bijgevolg geen verkavelingsvergunning.

Om daarvoor een oplossing te vinden, werd door de betrokken eigenaars gezocht naar andere middelen om grotere percelen op te splitsen, zoals een notariële verdeling in de zin van artikel 5.2.2 van de VCRO. In de praktijk bleek die procedure echter vrij omslachtig en rezen heel wat vragen over de toepassingsmodaliteiten. Zo kan een notariële verdeling strikt genomen enkel worden doorgevoerd wanneer de eigenaar minstens één van de percelen (verkregen na de splitsing) wenst over te dragen.

Om die onduidelijkheden en toepassingsproblemen te verhelpen en beter aan te sluiten bij de oorspronkelijke bedoeling van artikel 4.4.3 wordt thans in de tekst uitdrukkelijk opgenomen dat niet enkel een stedenbouwkundige vergunning kan worden afgegeven overeenkomstig de afwerkingsregel, maar ook een verkavelingsvergunning.

Artikel 25 en 26

Op 19 juli 2002 besliste de Vlaamse Regering om in Vlaanderen minimaal twaalf en maximaal vijftien locaties aan te leggen voor gereguleerde omlopen met trainingsfaciliteiten voor gemotoriseerde sporten, volgens een provinciale spreidingstabel.

In 2005 omschreef en preciseerde de Vlaamse Regering de procedure die de Vlaamse provincies moesten volgen bij het indienen van locaties voor dergelijke terreinen.

Bij latere beslissingen werden een aantal terreinen definitief aangeduid als gereguleerde omlopen met trainingsfaciliteiten voor gemotoriseerde sporten.

Op 8 mei 2009 heeft de Vlaamse Regering een aantal engagements bevestigd en de beslissing genomen om de opportuniteit om bedrijventerreinen en brownfields in aanmerking te nemen voor de inplanting van tijdelijke gereguleerde omlopen met trainingsfaciliteiten voor gemotoriseerde en lawaaierige sporten te laten onderzoeken.

Daarnaast aanvaardde de Vlaamse Regering op 5 oktober 2011 het principe dat de provincies voor concrete locaties in een havengebied met het betrokken havenbedrijf in overleg kunnen treden om tot een akkoord te komen over een tijdelijk nutsgebruik van de betrokken site als gereguleerde omloop, dat in afwachting van het definitieve gebruik als havengebied.

De bepalingen van de VCRO maken het echter niet mogelijk om daarvoor stedenbouwkundige vergunningen (en milieuvergunningen) uit te reiken. Het bestaande artikel 4.4.4 van de VCRO biedt inderdaad geen rechtsgrond aangezien het gericht is op medegebruik dat verenigbaar is met de eigenlijke bestemming, zoals bijvoorbeeld de aanleg van een fietspad in bosgebied (beperkt ruimtebeslag) of de organisatie van een jaarlijkse motorcross in agrarisch gebied (occasionele en daardoor beperkte impact die het agrarisch gebruik voor de rest van het jaar niet hypothekeert). Zie wat dat betreft de memorie van toelichting bij het decreet van 22 april 2005, waarmee artikel 145sexies, §2, van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening – bepaling die thans is opgenomen in artikel 4.4.4 van de VCRO – werd ingevoerd (*Parl. St.* VI. Parl., 2004-05, nr. 233/1, p. 8-14). Volgens die memorie valt bijvoorbeeld het volgende niet onder de toepassing van de betrokken regeling (p. 12): “het organiseren van activiteiten waarvoor

bepaalde gronden op permanente basis gehuurd worden en daardoor aan hun bestemming onttrokken worden, ook al zouden de activiteiten op zich slechts occasioneel plaats hebben”.

Het thans beoogde gebruik is geen medegebruik maar een tijdelijk gebruik in afwachting van de realisatie van de bestemming. Er is bijgevolg een nieuwe, geëigende decretale rechtsgrond nodig.

Het spreekt voor zich dat dit tijdelijke gebruik zich dient in te schrijven in de cohabitatatie tussen de havenontwikkeling en het natuurbehoud en de natuurontwikkeling in de havengebieden, zowel in het licht van hun ligging binnen het Natura 2000-netwerk als in het licht van de bepalingen met betrekking tot tijdelijke en permanente ecologische infrastructuur, cf. het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. In het bijzonder kan geen afbreuk worden gedaan aan tijdelijke of blijvende ecologische instandhoudingsverplichtingen die op deze gebieden rusten.

De voorgestelde bepaling maakt het mogelijk om, binnen deze context, onder duidelijke voorwaarden motorcross tijdelijk toe te staan op bedrijventerreinen in havengebieden waar de bedrijfsbestemming nog niet is gerealiseerd. Ook andere lawaaisporten komen in aanmerking voor deze regeling. Motorcross, autocross, kleiduivenschietsen, quad, trial (4x4) en modelvliegen zijn lawaaisporten.

De extra voorwaarden moeten mee garanderen dat de eigenlijke bestemming wel degelijk wordt gerealiseerd of kan worden gerealiseerd.

De eerste voorwaarde bestaat erin dat slechts een tijdelijke vergunning kan worden verleend. In het voorstel van decreet wordt voorts geen maximale geldingsduur bepaald, maar het kan niet de bedoeling zijn dat voor gronden met een bedrijfsbestemming een alternatief gebruik op lange termijn mogelijk wordt. Dat zorgt er enkel voor dat dan weer op andere plekken moet gezocht worden naar gronden die geschikt zijn voor bedrijvigheid. Als men voor bepaalde gronden tot de conclusie komt dat ze ook op lange termijn zeer geschikt zijn voor lawaaisport, dan moet er een planproces gevoerd worden in functie van een herbestemming. Om die reden is het raadzaam slechts een vergunning voor een beperkte periode van enkele jaren toe te kennen. Opeenvolgende tijdelijke vergunningen zijn evenwel mogelijk.

De tweede voorwaarde houdt in dat het tijdelijke gebruik geen of slechts een verwaarloosbare impact mag hebben op de activiteiten op gronden waar de bedrijfsbestemming wel al is gerealiseerd.

De derde voorwaarde stelt dat het tijdelijke gebruik de latere realisatie van de bedrijfsbestemming niet in het gedrang mag brengen. Om aan te tonen dat aan die voorwaarde is voldaan, kan de vergunningaanvrager bijvoorbeeld een tijdsplan bezorgen van de eigenaar van de gronden dat een realistisch perspectief biedt op de realisatie van de bedrijfsbestemming. Ook een gebruiksovereenkomst tussen de eigenaar van de grond en de gebruiker, die de eigenaar het recht verleent om met inachtneming van een opzegtermijn de overeenkomst op te zeggen met het oog op de realisatie van de bedrijfsbestemming, kan een indicatie zijn van het naleven van de derde voorwaarde. Om de naleving van deze derde voorwaarde te garanderen, is het ook logisch dat in de vergunning als voorwaarde wordt opgelegd dat bij het verstrijken van de geldingsduur alle constructies en reliëfwijzigingen die werden opgericht of aangebracht met het oog op het tijdelijke gebruik moeten worden verwijderd, tenzij voor het verstrijken van de geldingsduur een nieuwe tijdelijke vergunning is verleend of de betrokken constructies of reliëfwijzigingen nuttig zijn voor de realisatie van de bedrijfsbestemming.

Er dient te worden opgemerkt dat niet alleen een stedenbouwkundige vergunning kan worden afgegeven, maar ook een milieuvergunning. Artikel 5.6.7, §1, van de VCRO maakt het op algemene wijze mogelijk om een milieuvergunning te verlenen in afwijking van de bepalingen van een stedenbouwkundig voorschrift, voor zover: 1° de goede ruimtelijke ordening niet geschaad wordt; en 2° de inrichting stedenbouwkundig vergunbaar is. Het is bijgevolg niet nodig de milieuvergunning expliciet in de nieuwe bepaling te vermelden.

Artikel 27 en 28

De huidige tekst van het bedoelde artikel 4.4.7, §2, van de VCRO luidt: “§2. In een vergunning voor kleine handelingen van algemeen belang, of voor lijninfrastructuur- en nutswerken die een gemeentelijk karakter hebben of kleine wijziging inhouden, mag steeds worden afgeweken van stedenbouwkundige voorschriften, voor zover de betrokken handelingen de algemene bestemming en het architectonische en landschappelijke karakter van het gebied niet kennelijk in het gedrang brengen.

De Vlaamse Regering bepaalt welke handelingen van algemeen belang als klein worden beschouwd, en welke lijninfrastructuur- en nutswerken een gemeentelijk karakter hebben of een kleine wijziging inhouden.

Deze paragraaf verleent nimmer vrijstelling van de toepassing van de bepalingen inzake de milieueffectrapportage over projecten, opgenomen in hoofdstuk III van titel IV van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid.”.

Deze huidige tekst biedt bijgevolg de mogelijkheid om van stedenbouwkundige voorschriften (van bijvoorbeeld het gewestplan) af te wijken voor:

- kleine handelingen van algemeen belang;
- lijninfrastructuur- en nutswerken die een gemeentelijk karakter hebben;
- lijninfrastructuur- en nutswerken die een kleine wijziging inhouden.

Bij de concrete toepassing van het besluit van de Vlaamse Regering dat deze handelingen opsomde, heeft men vastgesteld dat het woord ‘kleine’ belangrijke grenzen stelt aan de mogelijkheden van artikel 4.4.7, §2, van de VCRO. Ook is het ‘gemeentelijk karakter’ een moeilijk te hanteren begrip. Wat bijvoorbeeld met handelingen in de buurt van de gemeentegrenzen?

Het is eerder de uitgestrektheid van de ruimtelijke en milieu-impact en het al dan niet aanwezig zijn van locatiealternatieven die belangrijk zijn bij het formuleren van het antwoord op de vraag of de opmaak van een RUP al dan niet nuttig is. Dat was en blijft trouwens het achterliggende uitgangspunt van het artikel in de VCRO zoals verwoord in de toelichting (amendement nr. 65, *Parl. St.* VI. Parl. 2008-09, nr. 2011/3): “Bij de vaststelling van het besluit tot bepaling van de lijninfrastructuurwerken en de nutsleidingen die onder het toepassingsgebied vallen van deze bepaling, zal de Vlaamse Regering rekening moeten houden met de ruimtelijke impact, alsook met de kenmerken van de mogelijke milieueffecten en de gebieden die kunnen worden beïnvloed (per analogie zie criteria opgenomen in bijlage I bij het decreet Algemene Bepalingen Milieubeleid). Met andere woorden moet bij de bepaling van de concrete infrastructuurwerken in het uitvoeringsbesluit worden onderzocht of een bepaald infrastructuurproject al dan niet een dermate ruimtelijke impact heeft en zo’n zware en geografisch verspreide milieueffecten kan hebben dat, vooraleer het project kan worden gerealiseerd, eerst een planologische verankering en een bijbehorend MER op planniveau noodzakelijk is.

Indien de ruimtelijke en planologische impact dermate beperkt is en het bepaald infrastructuurproject enkel effecten kan hebben in de onmiddellijke omgeving van het project

zelf, volstaat het dat, indien het desbetreffende infrastructuurproject project-MER-plichtig is (zoals hiervoor uiteengezet: een bijlage I of bijlage II-project), in het kader van de stedenbouwkundige of milieuvergunningaanvraag voor de realisatie van het bepaald infrastructuurproject een studie van de mogelijke effecten op projectniveau, d.w.z. een screening (bijlage II-project) en in voorkomend geval een project-MER (bijlage I-project of een bijlage II-project dat aanzienlijke milieueffecten kan hebben), wordt uitgevoerd (zie voorbeelden in voetnoot). Zelfs indien voor de realisatie van een infrastructuurproject geen screening of eventueel een project-MER moet worden opgesteld, aangezien ze onder drempels vallen van de bijlagen I en II, spreekt het voor zich dat een vergunningverlenende overheid steeds de mogelijke effecten onderzoekt in het kader van de vergunningsaanvraag.”.

Vandaar dat thans een andere, beter op de doelstelling afgestemde aanpak wordt voorgesteld. De nieuwe tekst geeft aan dat kan worden afgeweken van stedenbouwkundige voorschriften voor handelingen van algemeen belang die een ruimtelijk beperkte impact hebben.

Handelingen van algemeen belang kunnen een ruimtelijk beperkte impact hebben omwille van hun aard, omvang, of omdat ze slechts een wijziging of uitbreiding van bestaande of geplande infrastructures of voorzieningen tot gevolg hebben.

Er wordt gewerkt met een of meerdere lijsten, vastgelegd in een besluit van de Vlaamse Regering, van handelingen die onder de toepassing van het artikel vallen.

Aan sommige onderdelen van de lijst kunnen afwegingscriteria gekoppeld worden, evenals de vereiste dat voorafgaand aan het indienen van de aanvraag de overheid zich moet uitspreken over de potentiële toepasbaarheid van het artikel, met andere woorden de formele uitspraak dat voor het project geen voorafgaand planningsinitiatief vereist is. Indien er geen twijfel is dat een project aan de voorwaarden van de lijst voldoet, kan onmiddellijk een vergunning worden aangevraagd.

Voor projecten die niet op de lijst(en) van het besluit van de Vlaamse Regering voorkomen, kan een besluit van de Vlaamse Regering de regels bepalen op basis waarvan kan worden beslist dat ze toch onder het toepassingsgebied van het eerste lid vallen. Ook hier spreekt de overheid zich, bijvoorbeeld na het organiseren van een projectvergadering, uit over de potentiële toepasbaarheid van artikel 4.4.7, §2, eerste lid, van de VCRO voorafgaand aan het indienen van de aanvraag.

Bijkomend wordt opgemerkt dat de aangepaste bepaling voorstelt om ook afwijkingen van verkavelingsvoorschriften mogelijk te maken, aangezien oude verkavelingen regelmatig een juridisch knelpunt vormen bij de realisatie van handelingen van algemeen belang. Er dienen dan aparte juridische procedures gevoerd te worden om die verkavelingen geheel of gedeeltelijk te wijzigen of te vernietigen, zonder dat dat inhoudelijk iets bijbrengt. Meer zelfs, soms wordt geopteerd voor ruimtelijk slechtere oplossingen (door verschuiving van een project), om de juridische problemen en vertragingen die de benodigde verkavelingswijziging met zich meebrengt, te vermijden. Dat is uiteraard ongewenst.

Voorts wordt voorgesteld om artikel 20 van het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en de gewestplannen buiten toepassing te stellen. Artikel 20 luidt als volgt: “Bouwwerken voor openbare diensten en gemeenschapsvoorzieningen kunnen ook buiten de daarvoor speciaal bestemde gebieden worden toegestaan voor zover ze verenigbaar zijn met de algemene bestemming en met het architectonisch karakter van het betrokken gebied.”.

Het is niet wenselijk om twee afwijkingsregelingen voor handelingen van algemeen belang overeind te houden: één afwijkingsregeling (artikel 4.4.7 van de VCRO) met duidelijke toe-

passingscriteria, vastgelegd in een decreet en besluit van de Vlaamse Regering, en anderzijds een afwijkingsregeling (artikel 20 van het hierboven vermelde koninklijk besluit) met vrij vage toepassingscriteria.

Omtrent de toepassing van artikel 20 heeft de Raad van State in de loop der jaren een aantal arresten gevelde die het toepassingsgebied sterk beperkt hebben. Het is niet overdreven om te stellen dat quasi elke toepassing van artikel 20 een risico op betwistingen inhoudt, met onzekere afloop.

Vandaar dat wordt gekozen om dat artikel 20 buiten toepassing te stellen. Dat dient decretaal te gebeuren. Artikel 20 van het koninklijk besluit is immers een gewestplanvoorschrift. De Raad van State besliste herhaaldelijk dat wijzigingen aan het voormelde koninklijk besluit van 28 december 1972 niet kunnen gelden voor gewestplannen waarvan het openbaar onderzoek en de voorgeschreven raadplegingen vóór de inwerkingtreding van het wijzigende uitvoeringsbesluit hebben plaatsgevonden (zie onder meer R.v.St., VZW Werkgroep Milieubeheer Brasschaat, nr. 21.384, 11 september 1981; R.v.St., Germaert, nr. 32.021, 16 februari 1989; R.v.St., Van Durme, nr. 41.353, 10 december 1992).

Het is dan ook de bedoeling om zaken die thans volgens artikel 20 kunnen worden vergund, integraal in artikel 4.4.7 van de VCRO op te nemen.

Artikel 29

De VCRO maakt het mogelijk dat de gedelegeerd planologisch ambtenaar of de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar beroep aantekent bij de Vlaamse Regering (bij delegatie bij de minister bevoegd voor ruimtelijke ordening) tegen een planologisch attest dat het provincie- of gemeentebestuur heeft afgegeven maar dat strijdig is met een ruimtelijk structuurplan. Er is verduidelijking wenselijk over de gevolgen van de uitspraak in beroep door de Vlaamse Regering.

Als de Vlaamse Regering het beroep verwerpt, is het attest uiteraard definitief. Minder duidelijk is echter wat er gebeurt als de Vlaamse Regering het beroep inwilligt. Tot hertoe werd aangenomen dat het provincie- of gemeentebestuur dan opnieuw gevat is en een nieuwe uitspraak over de aanvraag tot planologisch attest moet doen. Dat is echter betwistbaar omdat de tekst van de VCRO hier niets over zegt en de beslissing van de Vlaamse Regering bijgevolg als een eindbeslissing moet worden beschouwd waarmee de aanvraagprocedure definitief is afgerond. Dat laatste is echter niet wenselijk. Het is zeer goed mogelijk dat de Vlaamse Regering een beroep inwilligt vanwege de strijdigheid van het attest met een structuurplan, terwijl een andersluidende uitspraak, bijvoorbeeld met andere voorwaarden of met een minder omvangrijke uitbreiding, wel verenigbaar is met het structuurplan. Het kan niet de bedoeling zijn dat de aanvrager van het attest in een dergelijk geval de volledige procedure moet overdoen met een nieuwe aanvraag, een nieuw openbaar onderzoek en een nieuwe adviesronde.

Om die reden wordt met de voorgestelde tekst geëxpliciteerd dat na inwilliging van het beroep, de provincie of de gemeente opnieuw gevat is over de aanvraag. De procedure moet niet worden overgedaan. Afhankelijk van de redenen voor de inwilliging van het beroep, zal de provincie of de gemeente alsnog een gunstig, maar andersluidend attest kunnen afgeven, of zal ze zich verplicht zien om een negatief attest af te geven.

De voorgestelde regeling strookt ook met het subsidiariteitsprincipe. De overheid die bevoegd is, blijft dat tot de einduitspraak.

Artikel 30

Door het decreet van 18 november 2011 tot wijziging van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning en van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening inzake de beroepsmogelijkheden werd de bevoegdheid om in beroep te gaan in het kader van de stedenbouwkundige vergunningsprocedure gelegd bij de leidend ambtenaar van het departement of de leidend ambtenaar van het departement of agentschap waartoe de adviserende instantie behoort.

Dit artikel bevat een technische aanpassing aan artikel 4.7.21, §3, van de VCRO, waarin de beroepstermijn wordt omschreven.

Artikel 31

Gelet op de samenvoeging van het agentschap Ruimtelijke Ordening en het Departement RWO, worden de woorden “het agentschap” vervangen door de woorden “het departement”.

Artikel 32

Er worden twee wijzigingen aangebracht aan artikel 6.1.5 van de VCRO:

1. handhaving is een bijzonder arbeidsintensieve taak, die bovendien bij voorkeur door gespecialiseerde ambtenaren wordt uitgevoerd. Voor kleinere gemeenten is de investering in een gespecialiseerde handhavingsambtenaar financieel echter niet altijd haalbaar. Om die reden bepaalt het ontworpen artikel dat ook ambtenaren die werkzaam zijn binnen een intergemeentelijk samenwerkingsverband, kunnen worden aangewezen als bevoegde verbalisanten. De met de aanwerving van gespecialiseerde ambtenaren gepaard gaande financiële inspanningen kunnen dan, zo nodig, over meerdere gemeenten worden gespreid.

Die mogelijkheid bestond overigens al in de Stedenbouwwet³, maar viel weg met de invoering van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening. Uit een advies van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten van 25 januari 2010 over het Vlaams Handhavingsplan Ruimtelijke Ordening blijkt dat de gemeenten het opnieuw opnemen van deze mogelijkheid cruciaal achten voor een succesvol handhavingsbeleid;

2. conform artikel 6.1.41, §1, van de VCRO kan de rechter slechts een herstelmaatregel opleggen in zoverre dat door de stedenbouwkundige inspecteur of het betrokken college van burgemeester en schepenen gevorderd wordt. Het vorderen van de volgens het decreet geëigende herstelmaatregel veronderstelt uiteraard dat de bevoegde overheid kennis heeft van het bestaan en de kenmerken van de gepleegde inbreuk. Daarom wordt algemeen aangenomen dat een afschrift van de processen-verbaal waarin bouw misdrijven worden vastgesteld, door de verbalisant aan de vorderende overheden moet worden gericht. Sommige politiediensten en parketten zijn echter van oordeel dat het geheim van het onderzoek, bepaald in artikel 28quinquies, §1, van het Wetboek van Strafvordering, het, bij gebreke aan een bijzondere rechtsgrond, verbiedt om die afschriften over te zenden.

Een voorbeeld van een dergelijke rechtsgrond is nu al terug te vinden in artikel 6.1.47, vierde lid, van de VCRO, dat alle verbalisanten verplicht tot het verzenden van een afschrift van het proces-verbaal waarin een stakingsbevel besloten ligt “aan de burgemeester van de gemeente op wier grondgebied deze werken of handelingen werden uitgevoerd en naar de stedenbouwkundige inspecteur.”.

³ Artikel 66, 1e lid, Stedenbouwwet.

Door te voorzien in een algemene verplichting voor het verzenden van processen-verbaal met betrekking tot bouw misdrijven aan de overheden met vorderingsbevoegdheid, met name de stedenbouwkundige inspecteur en het college van burgemeester en schepenen, wordt elke onzekerheid weggenomen.

Tot slot kan nog worden opgemerkt dat, hoewel de gemeente conform artikel 5.1.2, §1, tweede lid, 2°, van de VCRO verplicht is “elk proces-verbaal dat opgemaakt wordt met betrekking tot inbreuken op deze codex” in het vergunningenregister te vermelden, er in de huidige regelgeving evenmin een bijzondere rechtsgrond voorhanden is die verbalisanten toestaat deze processen-verbaal aan de gemeente over te zenden. Ook deze problematiek vindt in de ontworpen bepaling een sluitende oplossing, nu de verbalisanten verplicht worden steeds een afschrift aan het college van burgemeester en schepenen van de desbetreffende gemeente over te zenden.

Artikel 33

Sinds de wijziging van de Stedenbouwwet op 22 december 1970 kent de reglementering inzake ruimtelijke ordening drie soorten herstelmaatregelen: het herstel in de oorspronkelijke toestand of het staken van het strijdige gebruik, het uitvoeren van bouw- of aanpassingswerken en het betalen van een geldsom die gelijk is aan de meerwaarde die het goed door het misdrijf heeft verkregen.

Traditioneel beschikte de vorderende overheid over een ruime beleidsvrijheid om een keuze te maken tussen de verschillende herstelvormen. Met de VCRO opteerde de decreetgever ervoor om die keuze strikt te regelen.

Artikel 6.1.41, §1, van de VCRO maakt daartoe een onderscheid tussen twee categorieën: een categorie van ‘zware inbreuken’ (1°) en een grote restcategorie, die bestaat uit alle andere inbreuken (2°). Alle inbreuken die door de VCRO strafbaar worden gesteld, behoren tot een van deze twee categorieën.

De categorie van de zware inbreuken wordt strenger bejegend dan de restcategorie. Voor de eerste categorie geldt het herstel in de oorspronkelijke toestand of het staken van het strijdige gebruik als principieel te vorderen herstel, terwijl dat voor de tweede categorie het betalen van een meerwaarde is.

De meerwaarde is als herstelmaatregel per definitie gunstiger voor de financiële belangen van de overtreder. Zij neutraliseert enkel de verrijking die de overtreder uit de bouw inbreuk heeft verkregen, en maakt het mogelijk om de illegale en vaak onvergunbare gevolgen van de inbreuk te laten voortbestaan. Terwijl de overtreder bij concreet herstel via herstel in de oorspronkelijke toestand of het uitvoeren van bouw- of aanpassingswerken meestal een minwaarde zal oplopen door het onvermijdelijk verloren gaan van bouwmaterialen en arbeidsuren, zal het betalen van een meerwaarde hem enkel terugbrengen naar de (financiële) positie waarin hij verkeerde voor het plegen van de inbreuk.

Binnen de restcategorie kunnen, naargelang de noodwendigheden van de plaatselijke ordening, de drie herstelvormen worden toegepast. Voor de categorie van de zware inbreuken is daarentegen slechts voorzien in twee herstelvormen, met name het herstel van de plaats in de oorspronkelijke toestand of de staking van het strijdige gebruik enerzijds en de uitvoering van bouw- of aanpassingswerken anderzijds. Gezaghebbende auteurs⁴ hebben daaruit afgeleid dat de toepassing van een meerwaarde binnen de zware categorie is uitgesloten, al blijft de rechtsleer verdeeld.

⁴ Bv. G. Debersaques en H. Van Landeghem, ‘Handhaving’, in B. Hubeau, W. Vandevyvere en G. Debersaques, *Handboek Ruimtelijke Ordening en Stedenbouw* deel 1, Brugge, die Keure, 2010, 939.

Ook in de ‘zware categorie’ kunnen echter inbreuken voorkomen die, hoewel mogelijk onvergundbaar wegens onverenigbaarheid met stedenbouwkundige voorschriften of verkavelingsvoorschriften in de zin van artikel 4.3.1, §1, eerste lid, 1°, a), van de VCRO, toch manifest verenigbaar zijn met de goede ruimtelijke ordening in de zin van artikel 4.3.1, §1, eerste lid, 1°, b), van de VCRO. Dat geldt zowel voor inbreuken die gepaard zijn gegaan met de doorbreking van een stakingsbevel als voor inbreuken op de stedenbouwkundige bestemmingsvoorschriften waarvan niet op geldige wijze is afgeweken.

Zo kan het voorkomen dat een illegaal uitgebreide zonevreemde woning met een volume van 1015 m³, hoewel onvergundbaar wegens de (lichte) overschrijding van het decretaal maximum van 1000 m³, in concreto toch manifest verenigbaar blijkt met de goede ruimtelijke ordening in de zin van artikel 4.3.1, §1, eerste lid, b), van de VCRO. Bij dat soort misdrijven is de vermindering van het bouwvolume via bouw- en aanpassingswerken bovendien vaak geen optie, want bouwfysisch onmogelijk.

Evenmin is het uitgesloten dat bijvoorbeeld een tuinhuis, opgetrokken in een ander materiaal dan toegestaan door de verkavelingsvoorschriften, na een beoordeling van de concrete (ruimtelijke) plaatsgesteldheid toch manifest verenigbaar blijkt met de plaatselijke ordening. Het loutere feit dat bij de realisatie van het tuinhuis een stakingsbevel werd doorbroken, verantwoordt weliswaar een strengere behandeling, maar verandert uiteraard ten gronde niets aan de ruimtelijke inschatting van de inbreuk.

Het zal in een aantal gevallen dan ook onevenredig zijn om de afbraak of aanpassing te eisen van met de ruimtelijke ordening verenigbare constructies, louter en alleen omdat ze onvergundbaar zijn. Dergelijke herstellvorderingen zouden strijdig zijn met het evenredigheidsbeginsel in artikel 1 van het aanvullend Protocol EVRM (Europees verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden), dat voor beide categorieën moet worden nageleefd⁵.

Tegelijkertijd zou het een aanfluiting betekenen van de rechtsstaat wanneer voor dergelijke onvergundbare constructies geen enkele herstelmaatregel zou kunnen worden opgelegd. Dat zou immers inhouden dat men zich door het overtreden van de wet voordelen kan toe-eigenen die, hoewel zij nooit op legale wijze kunnen worden verkregen, toch in rechte beschermd zijn. Met andere woorden, overtreders zouden over meer rechten en mogelijkheden beschikken dan burgers die ervoor opteren de wet wel na te leven, wat in strijd zou zijn met het gelijkheidsbeginsel en het legaliteitsbeginsel.

Bovendien kunnen dergelijke constructies of situaties via de toepassing van een meerwaarde minstens ten dele ontsnappen uit het precaire statuut dat eigen is aan illegaliteit. De betaling van een door de rechter opgelegde meerwaarde geeft kopers de absolute garantie dat het gebouw minstens zal worden gedoogd, en onder bepaalde voorwaarden in aanmerking kan komen voor een stedenbouwkundige vergunning voor het uitvoeren van stabiliteitswerken, vermeld in artikel 4.1.1, 11°, van de VCRO⁶. Door het milderen van de illegaliteit neutraliseert de toepassing van een meerwaarde deels de verstoring in het rechtsverkeer en leidt zij wellicht tot een meer marktconforme prijs bij verkoop. In kwetsbaar gebied voorkomt de toepassing van een meerwaarde daarenboven dat de strafrechtelijke aansprakelijkheid van de huidige eigenaar of diens rechtsopvolgers betrokken blijft door het enkel voortbestaan van de constructie.

Om voormelde redenen neemt een minderheidsstrekking binnen de rechtsleer aan dat het, niettegenstaande het stilzwijgen van de wet, toch mogelijk moet zijn om ook in de ‘zware’

⁵ Cass. 17 mei 2011, www.cass.be, rolno. P110068N4.

⁶ Artikel 6.1.58, VCRO.

categorie de meerwaarde als herstelmaatregel toe te passen⁷. Lang niet iedereen is het daar echter mee eens.

Het ontworpen artikel heeft tot doel elke onzekerheid weg te nemen door de ‘onvolledige’ regeling van artikel 6.1.41, §1, eerste lid, 1°, van de VCRO uitdrukkelijk aan te vullen met een mogelijkheid om een meerwaarde in te vorderen. Aansluitend bij de algemene systematiek van dit artikel, zal dat slechts mogelijk zijn wanneer het gevolg van het misdrijf ‘kennelijk’, dit is herkenbaar voor ‘elke normaal zorgvuldige beoordelaar’⁸, verenigbaar is met de goede ruimtelijke ordening.

Een fundamenteel verschil met artikel 6.1.41, §1, eerste lid, 2°, van de VCRO blijft bestaan. In de eerste categorie is het herstel in de vorige staat het principieel herstel, aanpassingswerken zijn de uitzondering en de meerwaarde is de absolute uitzondering. In de tweede categorie is de meerwaarde het principieel herstel, aanpassingswerken zijn de uitzondering en het herstel in de vorige staat is hoogst uitzonderlijk. Dat wordt ook zo onderkend door de rechtspraak (Cass. 17 mei 2011, www.cass.be, rolno. P110068N).

Dat is geen louter theoretisch onderscheid, want het heeft belangrijke gevolgen voor de motiveringsplicht. Voor categorie 1 zal het vorderen van een meerwaarde de meest uitgebreide en herstel in de vorige staat de minst uitgebreide motivering vergen. Voor categorie 2 is dat net omgekeerd.

Voor categorie 1 blijft de toepassing van de meerwaarde hoogst uitzonderlijk, in het bijzonder wanneer het misdrijf kennelijk verenigbaar is met een goede ruimtelijke ordening. De door de inbreuk ontstane illegale situatie is dan, hoewel onvergunbaar, op geen enkele wijze schadelijk voor de goede ruimtelijke ordening. Dergelijke manifest onschadelijke situaties laten afbreken vanwege het enkele feit dat een stakingsbevel is doorbroken, zou van de herstelmaatregel een strafsanctie maken, met diverse nefaste gevolgen. De herstelmaatregel beoogt dan immers geen herstel meer van schade, maar enkel bestraffing van de bouwheer. De omstandigheid dat een stakingsbevel werd doorbroken, zal uiteraard wel meespelen bij de bepaling van de strafmaat, meer bepaald van de hoogte van de geldboete.

Artikel 34

De figuur van de minnelijke schikking werd voor het eerst geïntroduceerd in het beleidsveld Ruimtelijke Ordening door de wet van 22 december 1970 tot wijziging van de wet van 29 maart 1962 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw. Het toestaan van een vergelijk bleef lange tijd gekoppeld aan de voorwaarde dat het gevolg van het misdrijf vergunbaar moest zijn. Door een feitelijke en, na de inwerkingtreding van het originele decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, formele koppeling met de regularisatievergunning kende de figuur een relatief groot succes. De afgifte van een regularisatievergunning was immers slechts mogelijk na het sluiten van een vergelijk.

De formele koppeling tussen vergelijk en regularisatie bleek echter een brug te ver en werd verlaten door het zogenaamde Ontkoppelingsdecreet van 8 maart 2002⁹. De afgifte van een regularisatievergunning is sindsdien geen verlengde meer van een handhavingsbeleid maar een objectieve, zakelijke beoordeling van een illegale toestand, ontdaan van elke schuldoverweging ten aanzien van de persoon die ze via het plegen van een misdrijf heeft

⁷ Bv. P. Vansant, ‘De Herstelmaatregelen’ in X. *Zakboekje Ruimtelijke Ordening 2010*, Kluwer, 2009, 782-783.

⁸ *Parl. St.* VI. Parl., 2008-09, 2011/1, nr. 282.

⁹ Decreet van 8 maart 2002 houdende wijziging van het decreet van 18 mei 1999 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van het decreet betreffende ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996, B.S., 23 maart 2002.

tot stand gebracht. Het vergelijk werd voortaan voorbehouden voor al herstelde misdrijven, waarvan de illegaliteit al was opgeheven.

Een van de wezenlijke kenmerken van een minnelijke schikking is dat ze op vrijwilligheid is gebaseerd. De figuur is noch voor de bevoegde overheid noch voor de particulier verplichtend. Dat houdt in dat overtreders slechts van deze mogelijkheid zullen gebruikmaken wanneer zij daar denken voordeel mee te doen.

Sinds het Ontkoppelingsdecreet van 2002 was het enige batige effect voor de overtreder het verval van de strafvordering. Gelet op de zeer beperkte kans op strafvervolgning, zeker bij misdrijven waarvan de illegale gevolgen intussen hersteld waren, bleek dat onvoldoende om de figuur van de minnelijke schikking te ondersteunen. De toepassing ervan viel dan ook terug tot quasi nihil.

De VCRO stelde zich tot doel de aantrekkelijkheid van de minnelijke schikking opnieuw te verhogen. De minnelijke schikking werd opnieuw opengesteld voor inbreuken die nog niet hersteld waren. Bovendien moest er niet langer sprake zijn van een vergunbare constructie, en leidde de uitvoering van de minnelijke schikking tot een ‘quasivergunning’, met een in verhouding tot het algemeen belang erkend bestaansrecht, en de mogelijkheid om toekomstige stedenbouwkundige vergunningen te verkrijgen voor het uitvoeren van stabiliteitswerken die noodzakelijk zijn voor het behoud van de constructie (artikel 6.1.58 van de VCRO).

Twee jaar na de inwerkingtreding van de VCRO blijkt dat ook de vernieuwde minnelijke schikking weinig succes kent. De administratie wordt weliswaar regelmatig benaderd door overtreders, maar meestal blijken de gepleegde misdrijven strijdig te zijn met stedenbouwkundige bestemmingsvoorschriften. Deze categorie van misdrijven wordt door de huidige tekst van artikel 6.1.51 uitdrukkelijk uitgesloten van het toepassingsgebied.

Het ontworpen artikel heeft tot doel het principiële toepassingsgebied van de minnelijke schikking te verbreden met ‘zonevreemde misdrijven’, althans in de mate waarin het illegale gevolg daarvan, zo nodig na het uitvoeren van bouw- en aanpassingswerken, kennelijk, dit is manifest, verenigbaar is met een goede ruimtelijke ordening. Daarmee sluit deze uitbreiding aan bij de bovengrens van gedogen door meerwaarde, zoals bepaald door het nieuwe artikel 6.1.41, §1, 1°, c).

In functie daarvan worden de huidige uitsluitingsgronden herzien en beter ingepast in de figuur van de minnelijke schikking zoals ze zich vandaag voordoet.

De actuele uitsluitingsgronden ‘gevallen van recidive’ en ‘gevallen waarin meer dan drie misdrijven vastgesteld worden’ worden opgeheven. Niet alleen zijn die uitsluitingsgronden in een administratieve context onduidelijk en moeilijk verifieerbaar, zij belangen daarenboven in de eerste plaats het vervolgingsbeleid van het Openbaar Ministerie aan. Dat beleid wordt al afdoende gevrijwaard door het (sinds het Ontkoppelingsdecreet) verplichte voorafgaande akkoord van het Openbaar Ministerie.

Het doorbreken van het stakingsbevel als uitsluitingsgrond kan onverkort behouden blijven. Overtreders moeten beseffen dat een minnelijke schikking een gunstmaatregel is, die onthouden wordt aan wie zich onwaardig heeft gedragen. Dat is per definitie het geval wanneer men na een stakingsbevel doelbewust de illegale werken voortzet, zonder acht te slaan op de regelgeving die men zoals elke burger moet respecteren.

De minnelijke schikking zal vaak tot een (weliswaar onvolkomen) bestaansrecht voor onvergundbare situaties leiden. Het hoeft dan ook niet gezegd dat deze figuur erg fraudegevoelig is.

De volgende maatregelen moeten de kans op misbruik en collusie zo veel mogelijk uitsluiten:

- 1° misdrijven die gepleegd worden in ruimtelijk kwetsbare gebieden blijven uitgesloten van het toepassingsgebied van de minnelijke schikking. Voor dat soort misdrijven blijft een gerechtelijke afwikkeling de enige mogelijkheid;
- 2° misdrijven die gepleegd worden door opdrachtgevers met een professionele hoedanigheid worden uitgesloten van het toepassingsgebied. Op die manier wordt vermeden dat professionelen hun contacten met de administratie zouden kunnen inzetten om stelselmatig minnelijke schikkingen te verkrijgen voor onvergunbare projecten. De uitsluiting van professionelen uit het toepassingsgebied van de minnelijke schikking doorstaat overigens de toets met het gelijkheidsbeginsel, nu zij vanuit hun deskundigheid in een toestand van verhoogde waakzaamheid verkeren, vergelijkbaar met de situatie waarin voorafgaandelijk een stakingsbevel werd gegeven;
- 3° het akkoord van het Openbaar Ministerie moet steeds worden verkregen, tenzij wanneer de rechter zelf een bemiddelingspoging door de Hoge Raad beveelt;
- 4° het akkoord van een vertegenwoordiger van de vergunningverlenende overheid is noodzakelijk wanneer de minnelijke schikking aan onvergunbare constructies een bestaansrecht verleent.

Via de figuur van de minnelijke schikking kan de stedenbouwkundige inspecteur een bestaansrecht aan onvergunbare situaties verlenen. Om te vermijden dat de stedenbouwkundige inspecteur met de uitoefening van deze verregaande bevoegdheid het beleid van de vergunningverlenende overheden zou doorkruisen, wordt, naast het akkoord van het Openbaar Ministerie, het akkoord van een vertegenwoordiger van deze overheden vereist. Bovendien vermindert een bijkomende beoordeling van een andere in ruimtelijke ordening gespecialiseerde overheid of entiteit de kans op misbruiken, zoals hierboven al is aangegeven.

Als vertegenwoordiger van de vergunningverlenende overheden wordt in beginsel het college van burgemeester en schepenen aangewezen. Enkel wanneer het voorwerp van de minnelijke schikking geheel of ten dele betrekking heeft op handelingen van algemeen belang, vertegenwoordigt het departement de vergunningverlenende overheden. Die uitzondering wordt verantwoord door het feit dat dergelijke handelingen vaak ofwel door of ofwel namens de gemeente zelf worden uitgevoerd, ofwel het gemeentelijk belang overstijgen en zich uitstrekken over het grondgebied van meerdere gemeenten.

Artikel 35

De beoogde validering is analoog aan die van artikel 7.4.1, §1, van de VCRO, wat betreft het nagestreefde doel, zoals het werd toegelicht naar aanleiding van amendement nr. 103 bij het ontwerp van Aanpassingsdecreet (*Parl. St. VI. Parl. 2008-09, nr. 2011/3*) en aan die van artikel 7.4.1/1 van de VCRO (*Parl. St. VI. Parl. 2009-10, nr. 349/1*).

In het recente arrest nr. 214.791 daterend van 12 augustus 2011 (inzake Peleman e.a.) heeft de Raad van State de schorsing bevolen van het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan (PRUP) 'Afbakening kleinstedelijk gebied Dendermonde'. In dat arrest wordt het besluit van de Vlaamse Regering van 18 april 2008 betreffende het integratiespoor voor de milieueffectrapportage over een ruimtelijk uitvoeringsplan wegens schending van het gelijkheidsbeginsel buiten toepassing gelaten.

De Raad van State is van oordeel dat de rechtszoekenden die wensen betrokken te worden bij de publieke consultatie over de inhoudsafbakening van een plan-MER voor een RUP dat wordt opgemaakt volgens de regels die gelden wanneer het integratiespoor wordt gevolgd, en de rechtszoekenden die wensen betrokken te worden bij de publieke consultatie over een plan-MER volgens de algemene regeling, ongelijk worden behandeld.

Er is met name sprake van een verschillende regeling voor de bekendmaking aan het publiek. Volgens de algemene regeling wordt via een bericht in ten minste één krant of in het gemeentelijke informatieblad en door aanplakking op de aanplakplaatsen van de gemeente gemeld dat de volledig verklaarde kennisgeving kan worden geraadpleegd op de aangegeven plaatsen, terwijl de meldingsplicht niet wordt opgelegd in de voor het integratiespoor geldende regeling. In die laatste regeling wordt wat betreft de kennisgeving aan het publiek enkel voorzien in het ter inzage leggen van de nota voor publieke consultatie op de aangegeven plaatsen.

Die ongelijke behandeling volgt uit het verschil in de regelgeving vervat in de uitvoeringsbesluiten die zijn genomen in uitvoering van het DABM (decreet houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid), en kan volgens de Raad van State niet verantwoord worden vanuit de specificiteit van het integratiespoor.

In bovengenoemd arrest nr. 214.791 van 12 augustus 2011 wordt de schorsing van de tenuitvoerlegging van het PRUP bevolen, in afwachting van een uitspraak ten gronde over de vordering tot nietigverklaring van het PRUP.

Als gevolg van deze gesanctioneerde onregelmatigheid komen de toepassing en de afdwingbaarheid van meer dan vijftig gemeentelijke, provinciale en gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen op losse schroeven te staan.

Een beroep tot nietigverklaring bij de Raad van State tegen een besluit tot vaststelling of goedkeuring van een ruimtelijk uitvoeringsplan kon immers binnen de wettelijke termijn van zestig dagen worden ingediend. Een exceptie van onwettigheid, op basis van artikel 159 van de Grondwet, kan daarentegen onbeperkt in de tijd worden aangevoerd. Via een exceptie van onwettigheid die wordt ontleend aan de schending van het gelijkheidsbeginsel volgend uit een verschil tussen twee uitvoeringsbesluiten, kan de burgerlijke of administratieve rechter bijgevolg weigeren om een ruimtelijk uitvoeringsplan, jaren na de vaststelling ervan, toe te passen.

De rechterlijke weigering om een ruimtelijk uitvoeringsplan toe te passen, kan er bij de uitoefening van het rechterlijk toezicht op een verleende vergunning met rechtsgrond in het desbetreffende ruimtelijk uitvoeringsplan, toe leiden dat een stedenbouwkundige vergunning of een milieuvergunning wordt vernietigd door de Raad voor Vergunningsbetwistingen, respectievelijk de Raad van State of dat door de gewone rechter een verbod wordt opgelegd om van de verleende vergunning gebruik te maken.

Zonder het belang te willen minimaliseren van de verplichting om elke ongelijke behandeling te weren bij de totstandkoming van regelgeving, moet worden gesteld dat de hierboven beschreven mogelijke nasleep van een door de Raad van State vastgestelde ongelijke behandeling niet in verhouding staat tot de door de Raad van State in het arrest van 12 augustus 2011 weerhouden ongelijke behandeling. Elk gemeentelijk, provinciaal of gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan en elke beslissing die steunt op een ruimtelijk uitvoeringsplan dat is tot stand gekomen na een procedure waarbij toepassing werd gemaakt van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 april 2008 betreffende het integratiespoor voor de milieueffectrapportage, kan, door middel van een beroep op artikel 159 van de Grondwet, in het geding worden gebracht.

De ruimtelijke ordening zoals ze is uitgetekend in de gemeentelijke, provinciale en gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen wordt door de beweerdte onwettigheid van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 april 2008 betreffende het integratiespoor voor de milieueffectrapportage ernstig gehypothekerd.

Een mogelijke manier om de ontstane rechtsonzekerheid te verhelpen, zou erin bestaan geen stedenbouwkundige vergunningen of milieuvergunningen meer te verlenen voor

bouwwerken of bedrijven die mogelijk gemaakt werden door gemeentelijke, provinciale of gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen, in afwachting dat die plannen kunnen worden bevestigd na een volledige herneming van de goedkeuringsprocedure, ditmaal met toepassing van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 oktober 2007 betreffende milieueffectrapportage. De herneming van al die goedkeuringsprocedures waarin nochtans een milieueffectbeoordeling werd uitgevoerd, zou zeer tijdrovend zijn, zeer veel mankracht vergen en zeer hoge maatschappelijke kosten met zich meebrengen, terwijl de baten voor het leefmilieu onzeker zijn.

Daarbij kan worden opgemerkt dat, ook bij de planningsprocessen die volgens het integratiespoor worden opgemaakt, de nota voor publieke consultatie van het plan-MER openbaar wordt gemaakt, met name door publicatie op een aantal websites en door terinzagelegging op het gemeentehuis van alle betrokken gemeenten. Bijgevolg worden de rechtszoekenden, ook bij het integratiespoor, in kennis gesteld van de nota voor publieke consultatie. Rechtszoekenden hebben dus wel degelijk de mogelijkheid om zich uit te spreken over de inhoud van het plan-MER, en kunnen bovendien naar aanleiding van het openbaar onderzoek over het plan zelf hun opmerkingen over de inhoud van de plan-MER meedelen. Daarnaast bestaat gewettigde twijfel bij het behoud van de aanplakking en de krantenberichten als wijze van bekendmaking, nu een andere kamer van de Raad van State de “aanplakking” “een anachronisme in het internettijdperk” heeft genoemd (R.v.St., nr. 204.999 van 10 juni 2010, inzake NV Elia Asset).

De enige manier om de rechtsonzekerheid zonder aanzienlijke vertraging en zonder al te hoge kosten te verhelpen, is een ingrijpen van de decreetgever. Deze regeling is verantwoord omdat de gevalideerde ongelijke behandeling niet opweegt tegen de ernstige en langdurige impact die de effectieve of potentiële nietigverklaring van bovenvermelde plannen, door het cascade-effect ervan op de geldigheid van andere plannen en vergunningen, heeft op het beleid inzake Ruimtelijke Ordening, de openbare rust en het economische klimaat, en dat zowel vanuit het oogpunt van een behoorlijke overheidswerking als op het vlak van de rechtszekerheid van de burgers. Tevens wordt erop gewezen dat de regeling niet het ongedaan maken of de beïnvloeding van een werkzame rechtsbescherming tot doel heeft, en dat de invloed die ze daarop niettemin heeft, gezien de afbakening van haar toepassingsgebied, beperkt blijft.

De regeling in de eerste paragraaf is preventief. Door de geldigverklaring van de goedgekeurde en vastgestelde ruimtelijke uitvoeringsplannen wordt verhinderd dat in de toekomst nog een middel tot nietigverklaring of een exceptie van onwettigheid, op basis van artikel 159 van de Grondwet en ontleend aan de schending van het gelijkheidsbeginsel voortvloeiend uit de toepassing van het besluit van 18 april 2008 betreffende het integratiespoor voor de milieueffectrapportage, gegrond wordt verklaard. De validatie wordt daartoe beperkt. De Raad van State en de burgerlijke rechter blijven met andere woorden bevoegd om zich uit te spreken over elke andere onregelmatigheid die tegen een gemeentelijk, provinciaal of gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan wordt aangevoerd. Alleen de schending van het gelijkheidsbeginsel voortvloeiend uit de toepassing van het besluit van 18 april 2008 wordt afgedekt.

De tweede paragraaf van dit artikel is remediërend. De Vlaamse Regering, de provincieraad en de gemeenteraad worden bevoegd verklaard om een ruimtelijk uitvoeringsplan dat volgens een vernietigingsarrest van de Raad van State door het bedoelde vormgebrek is aangetast, voor de toekomst opnieuw ongewijzigd vast te stellen voor de percelen waarop het arrest betrekking heeft.

Er zal rekening worden gehouden met de adviespraktijk van de afdeling Wetgeving van de Raad van State, die omtrent de legislatieve validatie die de ontkenning van een lopend geding kan beïnvloeden gesteld heeft dat dat verantwoord kan worden “om dwingende en ernstige redenen, ingegeven hetzij door de omstandigheden waaronder de onregelmatige

handeling tot stand was gekomen, hetzij door de schadelijke gevolgen welke de vaststelling van de onregelmatigheid voor 's lands hogere belangen of voor een goede werking van zijn diensten zou meebrengen, hetzij door het onbillijke nadeel dat talrijke burgers zou worden toegebracht" (*Parl. St. Senaat* 1964-65, nr. 113; in diezelfde zin *Parl. St. Kamer*, 1977-78, nr. 186/1, en *Senaat* 1982-83, nr. 402/1).

In dit geval zijn de volgende voorwaarden allemaal vervuld:

- schadelijke gevolgen voor 's lands hogere belangen' en voor 'een goede werking van zijn diensten':
de ruimtelijke ordening dient een duurzame ruimtelijke ontwikkeling. Een voorwaarde voor een evenwichtige ruimtelijke ontwikkeling is een rechtszeker, transparant en 'vast' kader, dat niet plotseling in het gedrang mag worden gebracht door vormgebreken die door de meeste diensten en burgers niet eens gekend zijn;
- een onbillijk nadeel voor talrijke burgers:
het vertrouwen dat burgers uit ruimtelijke uitvoeringsplannen en de daaruit voortvloeiende vergunningen putten, komt door de hierboven beschreven problematiek op de helling te staan. Dat betekent dat zij getroffen worden door rechtsonzekerheid over de rechtmatigheid van hun vergunningen, dat zij gehinderd zullen worden in hun optreden op de vastgoedmarkt, dat zij zullen afzien van bepaalde investeringsbeslissingen enzovoort.

De voorgestelde regeling is niet zonder precedent. Het Grondwettelijk Hof heeft op 28 maart 2007 het beroep tot vernietiging verworpen dat werd ingesteld tegen de ordonnantie van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest van 2 december 2004 tot geldigverklaring van het besluit van 12 september 2002 houdende vaststelling van het gewestelijk ontwikkelingsplan. Tegen dat besluit liep een beroep tot nietigverklaring bij de Raad van State waarin onder meer het verzuim om de afdeling Wetgeving te raadplegen, als onwettigheid werd aangevoerd. Om een dreigende vernietiging op grond van dat middel af te wenden, heeft de ordonnantiegever het besluit met terugwerkende kracht gevalideerd. Het Hof stelde dat de ordonnantiegever kan oordelen dat het door hem beoogde beleid en de door hem beoogde maatregelen in het gedrang worden gebracht. Dat zorgde, gelet op het feit dat het plan een belangrijk instrument is, voor een uitzonderlijke omstandigheid die het ingrijpen van de ordonnantiegever verantwoordde.

Uit het in samenhang lezen van de arresten nr. 46 van 11 februari 1998 en nr. 30 van 4 april 1995 van het Grondwettelijk Hof wordt in de rechtsleer terecht afgeleid dat de decreetgever bevoegd is om te valideren, behalve wanneer de decretale validatie als enig of hoofdzakelijk doel zou hebben de bevoegdheid van de Raad van State ongedaan te maken of te beïnvloeden:

- het ontwerp heeft dat niet tot doel;
- aan de bevoegdheid van de Raad van State om ruimtelijke uitvoeringsplannen te vernietigen, wordt niet op essentiële punten geraakt. Het ontwerp wil enkel voorkomen dat een middel tot nietigverklaring of een exceptie van onwettigheid – afgeleid uit de beweerde schending van het gelijkheidsbeginsel voortvloeiend uit de toepassing van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 april 2008 betreffende het integratiespoor voor de milieueffectrapportage – gegrond wordt verklaard.

De desbetreffende uitvoeringsbesluiten met daarin de ingeroepen ongelijkheid tussen de algemene regeling inzake het plan-MER en het integratiespoor worden zo snel mogelijk aangepast. Daartoe zal worden nagegaan op welke manier de nota voor publieke consultatie van het plan-MER op de meest efficiënte wijze en met ruim bereik kan worden aangekondigd en bekendgemaakt.

Het Departement RWO zal samen met de dienst Mer een evaluatierapport opmaken over de toepassing van het besluit van de Vlaamse Regering betreffende het integratiespoor in navolging van artikel 9 van ditzelfde besluit. In uitvoering van deze bepaling wordt dan ook een overleg tussen het Departement RWO en de dienst Mer gestart om de toepassing van het integratiespoor te evalueren en een concreet voorstel tot aanpassing van de regelgeving uit te werken.

De voorgestelde bijzondere validatie heeft niet enkel betrekking op ruimtelijke uitvoeringsplannen die op het ogenblik van de inwerkingtreding van de voorgestelde bijzondere validering al in werking zijn getreden en waarvan de wettigheid op dat ogenblik wordt betwist en op al in werking getreden ruimtelijke uitvoeringsplannen waarvan de wettigheid in de toekomst zou kunnen worden betwist in navolging van het arrest van 12 augustus 2011 inzake Peleman, in het kader van een beroep tot nietigverklaring of bij wijze van exceptie van onwettigheid.

In de toekomst kan immers ook betwisting ontstaan over de wettigheid van plannen die op het ogenblik van de inwerkingtreding van de voorgestelde bepaling nog niet in werking zijn getreden, omdat de procedure op dat tijdstip nog niet is afgerond.

Op het ogenblik van de uitspraak in het arrest-Peleman, met name op 12 augustus 2011, waren talrijke planningsprocessen lopende. De onmiddellijke stopzetting van al die procedures voor de opmaak van een gewestelijk, provinciaal of gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan zou een integrale herneming van het planningsproces verplicht maken, ditmaal met toepassing van het ‘generieke’ besluit van de Vlaamse Regering van 12 oktober 2007 betreffende milieueffectrapportage. De herneming van al die planningsprocedures, waarvoor nochtans al een milieueffectbeoordeling werd uitgevoerd, zou zeer tijdrovend zijn, zeer veel mankracht vergen, zeer hoge kosten met zich meebrengen, veel papier en energie kosten en nefaste gevolgen hebben op het vlak van de economische ontwikkeling.

De geldigverklaring geldt enkel voor gewestelijke, provinciale en gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen waarvoor de beslissing van de dienst Mer over de volledigheid van de nota voor publieke consultatie genomen werd vóór de inwerkingtreding van dit artikel. Dat maakt het mogelijk om, na de inwerkingtreding van de validatieregeling, voor dossiers waarin nog geen beslissing genomen werd over de nota voor publieke consultatie, de procedure voor de plan-MER zodanig aan te passen dat de procedure van de algemene regeling inzake de plan-MER gevolgd wordt. In die fase van het proces zal dat tot een beheersbare vertraging leiden. Na aanpassing van de desbetreffende uitvoeringsbesluiten, waardoor de ingeroepen ongelijkheid tussen de algemene regeling en het integratiespoor ongedaan wordt gemaakt, kan bovendien opnieuw toepassing worden gemaakt van het integratiespoor.

De geldigverklaring geldt bijgevolg voor alle ruimtelijke uitvoeringsplannen waarvoor de beslissing van de dienst Mer over de volledigheid van de nota voor publieke consultatie genomen werd voor de inwerkingtreding van deze validatieregeling, ongeacht of het gaat om plannen die al definitief zijn vastgesteld dan wel om plannen waarvoor het planningsproces nog loopt. Het is daarbij niet relevant in welke fase van de procedure het ruimtelijke uitvoeringsplan zich bevindt. Ook ruimtelijke uitvoeringsplannen waarvoor de plenaire vergadering nog niet heeft plaatsgevonden op de datum van inwerkingtreding van dit decreet, maar waarvoor beslist is over de volledigheid van de nota voor publieke consultatie, vallen onder deze regeling.

Artikel 36

Deze wijziging is een gevolg van het bepaalde in artikel 19.

Hoofdstuk 6. Slotbepaling

Artikel 37

Overeenkomstig de algemene regels inzake de inwerkingtreding, treedt dit decreet in werking tien dagen na publicatie ervan in het Belgisch Staatsblad.

Om de impact van de doorgevoerde wijzigingen op lopende procedures te regelen, is voor de provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen een overgangsmaatregel nodig. De nieuwe regeling is slechts van toepassing op procedures voor de opmaak van provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen die door de provincieraad definitief worden vastgesteld na de inwerkingtreding van dit decreet. Voor de gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen wijzigt er niets, zodat geen overgangsbepaling vereist is.

De aanpassing van de afwijkingsregeling voor de handelingen van algemeen belang treedt in werking op een door de Vlaamse Regering te bepalen datum. Op die manier kan erop worden toegezien dat het gewijzigde artikel 4.4.7 in werking treedt op dezelfde datum als het besluit van de Vlaamse Regering waarin de nieuwe lijst met handelingen van algemeen belang wordt vastgesteld.

De wijziging inzake de omschrijving van de beroepstermijn ingevolge de toewijzing van de bevoegdheid om beroep in te stellen tegen beslissingen van een politieke overheid aan de leidend ambtenaar, dient uitwerking te hebben vanaf de datum van inwerkingtreding van het decreet van 18 november 2011 tot wijziging van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning en van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening inzake de beroepsmogelijkheden.

Wilfried VANDAELE

Lode CEYSSSENS

Bart MARTENS

Robrecht BOTHUYNE

Tine EERLINGEN

Tinne ROMBOUTS

Michèle HOSTEKINT

VOORSTEL VAN DECREET

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten

Art. 2. In artikel 5, §2, 1°, van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, vervangen bij het decreet van 10 maart 2006, worden de woorden “het departement van het beleidsdomein waaraan de beleidsondersteunende opdrachten inzake ruimtelijke ordening worden toevertrouwd, aan de entiteit die door de Vlaamse Regering belast wordt met taken van beleidsuitvoering inzake lokale ruimtelijke ordening” vervangen door de woorden “het Departement Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed”.

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van het Bosdecreet van 13 juni 1990

Art. 3. In artikel 47, tweede lid, van het Bosdecreet van 13 juni 1990, vervangen bij het decreet van 21 oktober 1997 en gewijzigd bij de decreten van 10 maart 2006, 7 december 2007 en 12 december 2008, worden de woorden “het agentschap RO-Vlaanderen” vervangen door de woorden “het Departement Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed”.

Art. 4. In artikel 87, vijfde lid, van het hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 23 januari 1991, 10 maart 2006 en 7 december 2007, worden de woorden “het agentschap RO-Vlaanderen” vervangen door de woorden “het Departement Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed”.

Hoofdstuk 4. Wijzigingen van het decreet van 19 april 1995 houdende maatregelen ter bestrijding en voorkoming van leegstand en verwaarlozing van bedrijfsruimten

Art. 5. In artikel 2 van het decreet van 19 april 1995 houdende maatregelen ter bestrijding en voorkoming van leegstand en verwaarlozing van bedrijfsruimten, gewijzigd bij de decreten van 19 december 2003, 10 maart 2006 en 23 juni 2006 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 5° worden de woorden “het agentschap” vervangen door de woorden “het departement”;

2° punt 8° wordt vervangen door wat volgt:

“8 departement: het Departement Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed;”.

Art. 6. In artikel 3 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2006, worden de woorden “het agentschap” telkens vervangen door de woorden “het departement”.

Art. 7. In artikel 4 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2006, worden de woorden “het agentschap” telkens vervangen door de woorden “het departement”.

Art. 8. In artikel 5 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2006, worden de woorden “het agentschap” vervangen door de woorden “het departement”.

Art. 9. In artikel 6 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2006, worden de woorden “het agentschap” vervangen door de woorden “het departement”.

Art. 10. In artikel 9 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2006, worden de woorden “het agentschap” vervangen door de woorden “het departement”.

Art. 11. In artikel 12 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2006, worden de woorden “het agentschap” vervangen door de woorden “het departement”.

Art. 12. In artikel 13 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2006, worden de woorden “het agentschap” vervangen door de woorden “het departement”.

Art. 13. In artikel 34 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2006, worden de woorden “het agentschap” telkens vervangen door de woorden “het departement”.

Hoofdstuk 5. Wijzigingen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening

Art. 14. In artikel 1.1.2 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 2° wordt opgeheven;

2° punt 4° wordt vervangen door wat volgt:

“4° departement: het Departement Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed;”.

Art. 15. In artikel 2.2.11, §3, tweede lid, van dezelfde codex wordt de zinsnede “, behoudens wat het onteigeningsplan betreft” opgeheven.

Art. 16. In artikel 2.2.14 van dezelfde codex worden de woorden “het agentschap” telkens vervangen door de woorden “het departement”.

Art. 17. In artikel 2.2.15 van dezelfde codex worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden “het agentschap” worden telkens vervangen door de woorden “het departement”;

2° in §3, tweede lid, wordt de zinsnede “, behalve wat het onteigeningsplan betreft” opgeheven.

Art. 18. In artikel 2.2.17, §2, eerste lid, van dezelfde codex wordt de zinsnede “, behoudens het onteigeningsplan dat met toepassing van artikel 2.2.15, §3, tweede lid, geacht wordt niet te zijn goedgekeurd” opgeheven.

Art. 19. In artikel 2.4.4, §2, van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2011, wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“Het onteigeningsplan dat gelijktijdig met het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan wordt opgemaakt, wordt tegelijk met het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan onderworpen aan de procedureregels bepaald voor het opmaken van dat uitvoeringsplan.

Het onteigeningsplan dat gelijktijdig met het provinciaal of gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan wordt opgemaakt, wordt tegelijk met het ruimtelijk uitvoeringsplan onderworpen aan de procedureregels bepaald voor het opmaken van dat ruimtelijk uitvoeringsplan tot en met de definitieve vaststelling door, naargelang het geval, de provincieraad dan wel de gemeenteraad. Het onteigeningsplan wordt aan de Vlaamse Regering voorgelegd nadat het provinciaal of gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan is goedge-

keurd. De Vlaamse Regering beslist over de goedkeuring van het onteigeningsplan en het verlenen van de onteigeningsmachtiging.”.

Art. 20. Artikel 4.1.1, 14°, en artikel 4.2.15, §1, eerste lid, van dezelfde codex worden uitgelegd als volgt:

“Een voorafgaande verkavelingsvergunning is vereist wanneer een stuk grond vrijwillig wordt verdeeld in twee of meer kavels om ten minste een van deze onbebouwde kavels te verkopen of te verhuren voor meer dan negen jaar, om er een recht van erfpacht of opstal op te vestigen, of om een van deze overdrachtsvormen aan te bieden, zelfs onder opschortende voorwaarde, met het oog op woningbouw of de oprichting van constructies die voor bewoning kunnen worden gebruikt. Een voorafgaande verkavelingsvergunning is niet vereist indien op de kavels een of meer woningen of constructies die voor bewoning kunnen worden gebruikt, worden opgericht, vooraleer de kavels door middel van een van de genoemde overdrachtsvormen worden aangeboden.”.

Art. 21. In artikel 4.2.10 van dezelfde codex worden de woorden “het agentschap” vervangen door de woorden “het departement”.

Art. 22. In artikel 4.4.1, §3, eerste lid, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 16 juli 2010, worden tussen de woorden “het gewestplan,” en de woorden “gewestelijke of provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen” de woorden “algemene plannen van aanleg,” ingevoegd.

Art. 23. In artikel 4.4.2, §2, tweede lid, van dezelfde codex worden de woorden “het agentschap” vervangen door de woorden “het departement”.

Art. 24. In artikel 4.4.3, eerste lid, van dezelfde codex worden tussen de woorden “kan desalniettemin” en de woorden “een stedenbouwkundige vergunning” de woorden “een verkavelingsvergunning of” ingevoegd.

Art. 25. Aan het opschrift van onderafdeling 4 van afdeling 1 van hoofdstuk IV van titel IV van dezelfde codex worden de woorden “en tijdelijk gebruik in afwachting van de realisatie van een bestemming” toegevoegd.

Art. 26. In artikel 4.4.4 van dezelfde codex worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 2 wordt vervangen door wat volgt:

“§2. In gebieden met een gebiedsaanduiding die tot de categorie “bedrijvigheid” behoort, gelegen in de havengebieden aangeduid met toepassing van het decreet van 2 februari 1999 houdende het beleid en het beheer van de zeehavens, kunnen op gronden waarvan de bedrijfsbestemming nog niet is gerealiseerd, handelingen worden vergund die gericht zijn op lawaaisporten, voor zover voldaan aan alle hierna vermelde voorwaarden wordt voldaan:

- 1° de vergunning wordt verleend voor een bepaalde duur;
- 2° het tijdelijke gebruik heeft geen of slechts een verwaarloosbare impact op de activiteiten op gronden waar de bedrijfsbestemming wel al is gerealiseerd;
- 3° het tijdelijke gebruik brengt de latere realisatie van de bedrijfsbestemming niet in het gedrang.

Gebieden met bestemmingsvoorschriften van een plan van aanleg die overeenkomstig artikel 7.4.13. werden geconcordeerd naar de categorie met de gebiedsaanduiding

“bedrijvigheid” worden voor de toepassing van het eerste lid gelijkgesteld met gebieden met een gebiedsaanduiding die behoort tot de categorie “bedrijvigheid”.”;

2° een paragraaf 3 wordt toegevoegd, die luidt als volgt:

“§3. De Vlaamse Regering kan de in §1 en §2 gehanteerde begrippen verfijnen.”.

Art. 27. In artikel 4.4.7 van dezelfde codex worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, punt 2°, wordt de zinsnede “, het agentschap” opgeheven;

2° in paragraaf 2 worden het eerste en het tweede lid vervangen door wat volgt:

“In een vergunning voor handelingen van algemeen belang die een ruimtelijk beperkte impact hebben, mag worden afgeweken van stedenbouwkundige voorschriften en verkavelingsvoorschriften. Handelingen van algemeen belang kunnen een ruimtelijk beperkte impact hebben vanwege hun aard of omvang, of omdat ze slechts een wijziging of uitbreiding van bestaande of geplande infrastructuur of voorzieningen tot gevolg hebben.

De Vlaamse Regering bepaalt welke handelingen van algemeen belang onder het toepassingsgebied van het eerste lid vallen. Ze kan ook de regels bepalen op basis waarvan kan worden beslist dat niet door haar opgesomde handelingen toch onder het toepassingsgebied van het eerste lid vallen.”.

Art. 28. In dezelfde codex wordt een artikel 4.4.7/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.4.7/1. Bij de beoordeling van aanvragen voor een stedenbouwkundige vergunning of verkavelingsaanvragen kan geen toepassing worden gemaakt van artikel 20 van het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en de gewestplannen.”.

Art. 29. In artikel 4.4.25, §6, van dezelfde codex wordt tussen het derde en het vierde lid een nieuw lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Indien de Vlaamse Regering het beroep verwerpt, wordt de schorsing opgeheven en krijgt het planologische attest, zoals het werd afgegeven door het bevoegde bestuursorgaan, uitwerking. Indien de Vlaamse Regering het beroep inwilligt, wordt het planologische attest vernietigd, en moet de deputatie of het college van burgemeester en schepenen opnieuw beslissen over de aanvraag tot planologisch attest, rekening houdend met de motieven voor de inwilliging van het beroep.”.

Art. 30. In artikel 4.7.21, §3, van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 18 november 2011, wordt punt 2 vervangen door wat volgt:

“2° voor wat betreft het beroep ingesteld door de leidend ambtenaar van het departement of door de leidend ambtenaar van het departement of agentschap waartoe de adviserende instantie behoort, aangewezen krachtens artikel 4.7.16, §1, eerste lid: de dag nadat het afschrift of de kennisgeving, vermeld in artikel 4.7.19, §1, tweede lid, werd betekend;”.

Art. 31. In artikel 5.5.2, §2, eerste lid, van dezelfde codex worden de woorden “het agentschap” vervangen door de woorden “het departement”.

Art. 32. In artikel 6.1.5 van dezelfde codex worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden tussen de woorden “de gemeenten” en de woorden “in zijn provincie” de woorden “of intergemeentelijke samenwerkingsverbanden” ingevoegd;

2° aan het eerste lid wordt de volgende zin toegevoegd:

“Van elk proces-verbaal waarin een misdrijf in de zin van artikel 6.1.1 wordt vastgesteld, wordt een afschrift bezorgd aan de overheden, bedoeld in artikel 6.1.41, §1, eerste lid.”.

Art. 33. Aan artikel 6.1.41, §1, eerste lid, 1°, van dezelfde codex wordt een punt c) toegevoegd, dat luidt als volgt:

“c) hetzij, indien het gevolg van het misdrijf kennelijk verenigbaar is met een goede ruimtelijke ordening, het betalen van een geldsom gelijk aan de meerwaarde die het goed door het misdrijf heeft verkregen.”.

Art. 34. In artikel 6.1.51, van dezelfde codex worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 1 wordt vervangen door wat volgt:

“§1. Vóór de hypothecaire overschrijving van de dagvaarding voor de correctionele rechtbank op grond van artikel 6.1.1 of het exploit tot inleiding van het geding in de zin van artikel 6.1.41 tot en met 6.1.43, kan een overtreder de stedenbouwkundige inspecteur per beveiligde zending om een minnelijke schikking verzoeken, indien het gevolg van het misdrijf kennelijk verenigbaar is met een goede ruimtelijke ordening, zo nodig na het uitvoeren van de in de minnelijke schikking besloten bouw- en aanpassingswerken.

Een minnelijke schikking is evenwel steeds uitgesloten:

- 1° wanneer de opdrachtgever een professionele hoedanigheid heeft zoals bedoeld in artikel 6.1.1, tweede lid;
- 2° wanneer het misdrijf bestaat, of onder meer bestaat, uit het verrichten van handelingen die in strijd zijn met een stakingsbevel;
- 3° wanneer het misdrijf gepleegd werd in een ruimtelijk kwetsbaar gebied.”.

2° paragraaf 3, tweede lid, wordt vervangen door wat volgt:

“Naast het akkoord bedoeld in het eerste lid, is tevens het voorafgaandelijke schriftelijke akkoord vereist van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente waarin het voorwerp van de minnelijke schikking gelegen is. Indien het misdrijf echter bestaat, of onder meer bestaat, uit het verrichten van handelingen van algemeen belang, bedoeld in artikel 4.1.1, 5°, wordt dit akkoord verleend door het departement.”.

Art. 35. In dezelfde codex wordt een artikel 7.4.1/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 7.4.1/2. §1. De gewestelijke, provinciale en gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen worden geldig verklaard met ingang van de datum van inwerkingtreding ervan. De geldigverklaring is beperkt tot de schending van het gelijkheidsbeginsel, doordat het definitief vastgestelde plan tot stand gekomen is met toepassing van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 april 2008 betreffende het integratiespoor voor de milieueffectrapportage over een ruimtelijk uitvoeringsplan. Dat besluit zou een onverantwoorde ongelijke behandeling inhouden van personen die wensen betrokken te worden bij de publieke consultatie over de inhoudsafbakening van een plan-MER voor een ruimtelijk uitvoe-

ringsplan dat wordt opgemaakt volgens de regels die gelden wanneer het integratiespoor wordt gevolgd, en de personen die wensen betrokken te worden bij de publieke consultatie over een plan-MER volgens de algemene regeling.

De geldigverklaring geldt voor gewestelijke, provinciale en gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen waarvoor de beslissing van de dienst Mer over de volledigheid van de nota voor publieke consultatie genomen werd vóór de inwerkingtreding van dit artikel.

De geldigverklaring geldt tot het tijdstip van de inwerkingtreding van een ruimtelijk uitvoeringsplan dat, voor het gebied waarop het betrekking heeft, het geldig verklaarde ruimtelijke uitvoeringsplan vervangt.

§2. De Vlaamse Regering is ertoe gemachtigd de besluiten houdende definitieve vaststelling van gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen die volgens een vernietigingsarrest van de Raad van State aangetast zijn door een schending, vermeld in §1, voor de toekomst ongewijzigd vast te stellen voor de percelen waarop het arrest betrekking heeft.

De provincieraad is ertoe gemachtigd de besluiten houdende definitieve vaststelling van provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen die volgens een vernietigingsarrest van de Raad van State aangetast zijn door een schending, vermeld in §1, voor de toekomst ongewijzigd vast te stellen voor de percelen waarop het arrest betrekking heeft. De Vlaamse Regering is er tevens toe gemachtigd deze besluiten opnieuw goed te keuren.

De gemeenteraad is ertoe gemachtigd de besluiten houdende definitieve vaststelling van gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen die volgens een vernietigingsarrest van de Raad van State aangetast zijn door een schending, vermeld §1, voor de toekomst ongewijzigd vast te stellen voor de percelen waarop het arrest betrekking heeft. De deputatie is er tevens toe gemachtigd deze besluiten opnieuw goed te keuren.”.

Art. 36. In artikel 7.4.9, tweede lid, van dezelfde codex worden de woorden “artikel 2.4.4, §2, tweede lid” vervangen door de woorden “artikel 2.4.4, §2, derde lid”.

Hoofdstuk 6. Slotbepaling

Art. 37. Artikel 15 en 19 zijn van toepassing op procedures voor de opmaak van provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen die door de provincieraad definitief worden vastgesteld na de inwerkingtreding van dit decreet.

Artikel 27, 2°, en artikel 28 treden in werking op een door de Vlaamse Regering vast te stellen datum.

Artikel 30 heeft uitwerking vanaf de datum van inwerkingtreding van het decreet van 18 november 2011 tot wijziging van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning en van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening inzake de beroepsmogelijkheden.

Wilfried VANDAELE

Lode CEYSSENS

Bart MARTENS

Robrecht BOTHUYNE

Tine EERLINGEN

Tinne ROMBOUTS

Michèle HOSTEKINT